

Protokoll 6/2024

fört vid Socialnämndens sammanträde tisdagen den 21 maj
2024 kl. 17:00-17:35, Konferenscenter rum Storfors,
Storforsplan 36, Farsta

Ledamöter

Alexander Ojanne (S) Ordförande
Jan Jönsson (L) Vice ordförande
Jakob Brandt (S)
Annika Ödebrink (S)
Rashid Mohammed (V)
Hanna Egeltoft (V)
Magnus Runsten (MP)
Yvonne Fernell-Ingelström (M)
Gabriel Kroon (SD)
Kristin Jacobsson (C)
Tobias Gerdås (S) ersätter Carolina Sinisalo (S)
Oscar Andrén (M) ersätter Andréa Hedin (M)
Kim Nilsson (M) ersätter Annika Elmlund (M)

Ersättare

Eva Fagerhem (S)
Sebastian Wiklund (S)
Gun Risberg (S)
Jackie Nylander (V)
My Järphed (V)
Felix König (MP)
Anne-Lie Elfven (L) §§4-24
Henrik Falk (C)
Maurice Forslund (KD)

Övriga närvarande

Veronica Wolgast Carstorp Förvaltningschef
Lina Blombergsson Avdelningschef
Anna Mattsson Avdelningschef
Lisa Cadenius Avdelningschef
Ingrid Klaus Avdelningschef
Magnus Hillborg Nämndsekreterare
Linnea Hanning Tjänsteman §§1-3
Alaa Idris Borgarrådssekreterare
Philip Stewén Borgarrådssekreterare

Justerare

Alexander Ojanne, Jan Jönsson

Datum för justering

2024-05-24

Paragraf

§§1-24

Sekreterare

Magnus Hillborg

§ 1
Godkännande av dagordning

Beslut

Den utsända dagordningen godkändes.

§ 2

Val av justerare och tid för justering

Beslut

Ordföranden Alexander Ojanne (S) och vice ordförande Jan Jönsson (L) utsågs att justera dagens protokoll. Ordföranden meddelade att justering sker fredag den 24 maj 2024.

§ 3 Förvaltningen informerar

Beslut

Nämnden lägger informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Socialdirektör Veronica Wolgast Carstorp informerar om:

- Socialjourens nya lokaler.
- Sommarkollo för barn från Ukraina
- Socialtjänstinternatet 16-17 maj med temat omställning inför nya socialtjänstlagen, digitalisering och kompetensförsörjning.
- Söderorts HVB för flickor är nu igång.
- Framtid Stockholm deltar på Järvaveckan.
- Information från Valborgsmässoafton.

Avdelningschef Lisa Cardenius och samordnare Linnea Hanning informerar om nämndens arbete med civil beredskap.

§ 4 Nämndens frågor till förvaltningen

Beslut

Nämnden hade inga frågor till förvaltningen.

1. Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att besvara "Skrivelse om behovet av stärkt stöd till prostituerade som utsätts för övergrepp, våld och rån" från Liberalerna.
2. Socialnämnden uppdrar till förvaltningen att besvara "Skrivelse om behovet av stärkt skydd och stöd för socialtjänsten" från Liberalerna.

Sammanfattning av ärendet

Skrivelser som anmäldes vid sammanträdet:

Skrivelse om behovet av stärkt stöd till prostituerade som utsätts för övergrepp, våld och rån

Jan Jönsson (L)

Att sälja sex har alltid och kommer alltid att vara förenat med väldigt stor risk. Men något har förändrats över tid och prostituerade utsätts allt oftare för våldtäkter, våld och rån. Bilden från polisen är att det även har skett en ökning vad gäller bruk av kokain och alkohol bland köparna, som i sig ökar risken för våld och övergrepp. Det har i tillägg skett en ökning av yngre personer som dels köper sex men också begår grova brott mot prostituerade. I media har det nyligen rapporterats om flera fall av grova brott mot just prostituerade, ofta med unga gärningspersoner. Sammantaget är det en oroande utveckling som skett. Ingen människa förtjänar att utsättas för våld eller övergrepp, oavsett om man säljer sex eller inte.

På samma sätt som staden arbetar riktat mot andra målgrupper i riskmiljöer behöver det finnas stöd och hjälp även för prostituerade som utsätts för grova brott. Det är en svår målgrupp att nå och mörkertalet gällande antal brott kan antas vara väldigt stort. Staden behöver därför ta ett samlat grepp för att dels erbjuda stöd till de som utsatt för brott, men också erbjuda en möjlighet till ett liv bortom prostitution.

Med anledning av detta vill Liberalerna ställa följande frågor till förvaltningen:

1. Delar förvaltningen bilden av att prostituerade i allt större utsträckning utsätts för övergrepp, våld och rån?
2. Hur arbetar staden med att upptäcka och förebygga övergrepp och våld mot prostituerade, och vilket stöd erbjuds för att kunna ta sig ur prostitution?
3. Anser förvaltningen att det finns behov av ökade stödinsatser för målgruppen?

Skrivelse om behovet av stärkt skydd och stöd för socialtjänsten Jan Jönsson (L)

Socialtjänsten är en välfärdsservice och ett skyddsnät för personer i behov av stöd. Men tyvärr är hot mot socialsekreterare vanligt förekommande. Hoten blir dessutom allt grövre och det blir mer sällsynt att få upprättelse. En undersökning gjord av Akademikerförbundet SSR bland socialsekreterare som arbetar i utsatta områden visar att 66 procent av socialsekreterarna har utsatts för hot i sitt arbete, närmare en av fem hotas återkommande i sitt arbete. Det riskerar i sin tur att drabba de som socialtjänsten ska skydda, om socialsekreterare undviker att ta beslut på grund av rädsla för repressalier. Exempelvis kan ett barn som behöver omhändertas för att komma bort från en våldsam förälder i värsta fall bli kvar i hemmet.

I den grönbå majoriteten föregående mandatperiod genomförde Liberalerna en riktad satsning för att samtliga stadsdelar skulle ha en kvalificerad säkerhetsamordnare med ansvar för just hot och våld mot stadens medarbetare. Det är ett arbete som på inget sätt kan anses vara klart, vilket framgår med all tydlighet av bland annat undersökningen från SSR. Vi vill därför rikta en uppmaning till den rödgröna majoriteten att inte slå av på takten vad gäller arbetet med stärkt skydd och stöd för socialtjänsten. Det kan aldrig accepteras att hot hör till vardagen för socialsekreterare.

Flera av de förändringar som krävs för att öka skydd och stöd för socialtjänstens medarbetare handlar om lagändringar. Men det finns möjliga kommunala åtgärder i tillägg vad gäller regelverk som exempelvis en policy om att alltid polisanmäla hot, samordnade stödinsatser för utsatta medarbetare, skyddsåtgärder mm.

Med anledning av ovanstående vill Liberalerna ställa följande frågor:

1. Hur ser stadens arbete ut vad gäller att stärka skydd och stöd för socialtjänstens medarbetare som utsätts för hot och våld?
2. Har samtliga stadsdelar en kvalificerad heltidsanställd säkerhetssamordnare för att hantera hot och våld mot medarbetare?
3. Har Stockholm stads socialtjänst som rutin att chefer eller även i vissa fall sociala delegationen står för polisanmälan vid hot och våld mot socialsekreterare?
4. Har socialtjänsten i Stockholms stad en nolltoleranspolicy där varje hot polisanmäls?

§ 5**Remiss av Motion om informationskampanj för att motverka bedrägerier riktade mot äldre**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2023/1023
SOF 2024/270

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion om att berörda nämnder ska genomföra en informationskampanj i syfte att motverka bedrägerier mot äldre och öka medvetenheten om tillgängliga utbildningspaket. Motionen är skriven av Linnéa Vinge, Sverigedemokraterna (SD).

Socialförvaltningen delar motionärens uppfattning om att kommunens förebyggande arbete är angeläget i syfte att minska risken för att äldre utsätts för bedrägerier. Det är även i linje med den gemensamma samverkansöverenskommelse som Stockholms stad och Polisregion Stockholm har tecknat för att stärka arbetet mot brott och otrygghet.

Förvaltningen menar att det är positivt om lokala träffpunkter använder sig av polisens utbildningsmaterial, men anser inte att det i dagsläget finns behov av en informationskampanj i stadens regi.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Alexander Ojanne m.fl. (S), Rashid Mohammed m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Jan Jönsson (L), Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M) och Ingrid Jacobsson (C) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Gabriel Kroon (SD) yrkade

1. att socialnämnden tillstyrker motionen, samt
2. att därutöver anföra följande:

Det är positivt att förvaltningen i grunden är positiv till förslaget. Däremot väljer man att avstyrka den ytterligare insatsen som föreslås i form av informationskampanj. En kommunal informationskampanj är ett viktigt kompletterande verktyg för att

motverka bedrägerier mot äldre. Med anledning av detta föreslår Sverigedemokraterna att motionen tillstyrks i sin helhet.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Gabriel Kroon (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/270-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av motion om informationskampanj för att motverka bedrägerier riktade mot äldre
- SOF 2024/270-1.1 Motion om informationskampanj för att motverka bedrägerier riktade mot äldre

§ 6**Remiss av Miljöprogram 2030 för Stockholms stad**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2023/682

SOF 2024/308

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Stockholms stads miljöprogram har reviderats mot bakgrund av det uppdrag som gavs i kommunfullmäktiges budget för 2023. Socialnämnden har ombetts yttra sig över remiss om Miljöprogram 2030.

Socialförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till ett ambitiöst och omfattande miljöprogram i allmänhet och det nya målet om en rättvis och inkluderande omställning i synnerhet. Det är positivt att det finns utpekade idéer om hur nämnder ska samarbeta.

Socialförvaltningen förordar däremot, i motsats till förslaget, att begreppet utsatta grupper och personer byts ut mot begreppet sårbara grupper och personer för att harmonisera med Europeiska kommissionens benämning när de beskriver hur människor påverkas av klimatförändringar. Vidare anser förvaltningen att Miljöprogram 2030 bör innehålla mer information, vägledning och stöd avseende miljökrav vid upphandling inom vård och omsorg.

Vidare anser förvaltningen att staden behöver se över källsortering och återvinning i anslutning till avfallsplanen, det krävs med stor sannolikhet tydligare regelverk, utbildning och en upphandling av dessa tjänster för att förvaltningar ska kunna säkerställa hela kedjan för sortering och återvinning på ett bra sätt.

Yrkande

Alexander Ojanne m.fl. (S), Rashid Mohammed m.fl. (V), Magnus Runsten (MP) och Jan Jönsson (L) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Yrkande

Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M) yrkade

1. att delvis godkänna förslag till remiss av Miljöprogram 2030 för Stockholms stad, samt
2. att därutöver anföra följande:

Stockholm ska vara en av världens ledande städer vad gäller klimatomställning. Just därför menar Moderaterna att det är av största vikt att Stockholm bedriver ett miljö- och klimatarbete som både ger resultat och inspirerar andra städer till att ta efter. Då krävs långsiktiga och effektiva insatser för miljön och klimatet kombinerat med ökad tillväxt.

Stockholms stads miljöprogram fastslår stadens strategiska inriktning inom miljö- och klimatområdet. Genom sju konkreta mål utgör programmet också basen för flera av stadens handlingsplaner. Flera av målen i förslaget till nytt miljöprogram känns igen från det nuvarande miljöprogrammet som fastslogs av den förra grönbå majoriteten. Det visar på en tydlighet och långsiktighet inom stadens hållbarhetsarbete vilket i sin tur skapar legitimitet även utanför organisationer.

Förslaget till miljöprogram understryker behovet av samverkan, delaktighet och engagemang. Några av målsättningarna inkluderar utöver staden även handling från exempelvis näringslivet, civilsamhället, akademien och stockholmarna. Det är en viktig poäng att fler utanför stadens organisation är med och de facto gör omställningen. Men det aktualiserar även frågan kring vilka områden staden har rådighet att bestämma över.

Nytt för detta program är målet om en rättvis och inkluderande omställning. Utöver att staden ska fortsätta arbetet vad gäller klimatanpassning och att fler ska känna sig delaktiga i stadens miljö- och klimatarbete vill Moderaterna i detta även lyfta tryggheten. Inte minst vad gäller utformningen och skötseln av det offentliga rummet. Detta eftersom det största hotet mot en rättvis och inkluderande stad i dagsläget är den omfattande otryggheten inte minst i Stockholms utanförskapsområden. Det här är anledningen till att Moderaterna i vårt budgetförslag lagt särskilda medel för städning och skötsel av det offentliga rummet – något som också bidrar till mer välmående natur och mer cirkulär avfallshantering.

Luftkvaliteten är en viktig miljöfråga – inte minst i närheten av Stockholms skolor och förskolor. Det är därför som biltrafiken behöver ställa om till att bli utsläppsfri. Vad gäller den rättvisa omställningen behöver vi dock erkänna att det finns stockholmare i

behov av bil som inom de närmsta åren inte kommer ha ekonomiska möjligheter för att köpa en utsläppsfri bil. För dessa är det viktigt att inte minst stadens trafikpolitik utformas långsiktigt och att förutsättningar för omställning finns på plats innan förbud. Minst lika viktigt är det att stadens miljö- och klimatarbete i den här aspekten stämmer överens med arbetet i Region Stockholm – exempelvis vad gäller kollektivtrafiken. Att den rödgröna majoriteten i Region Stockholm fortsätter dra in både buss- och tunnelbanetrafiken från exempelvis Skärholmen är ett dåligt exempel på rättvis och inkluderande omställning.

Moderaterna står fortsatt bakom målen som tidigare antagits av staden vad gäller ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040 samt en fossilfri organisation 2030. Det är av största vikt att Stockholms stads miljö- och klimatarbete går i linje med Parisavtalet och svensk lagstiftning. Moderaterna sätter även stor tillförsikt till EU:s Green Deal vilket är i linje med Parisavtalet och bland annat innebär att transportsektorn framgent kommer omfattas av ETS-systemet.

En allt högre andel elektrifierad vägtransport kombinerat med att Stockholm Exergis först storskaliga bio-CCS-anläggning snart är igång, innebär att stadens möjligheter att nå våra ambitiösa klimatmål aldrig tidigare varit såhär goda. Vi är övertygade om att Stockholms resa mot att bli fossilfritt handlar om att hjälpa stockholmarna ställa om och göra mer hållbara val. Det är därför vi är så angelägna om att skynda på utbyggnaden av inte minst den offentliga laddinfrastrukturen och möjliggöra för fler privata aktörer att sätta upp laddpunkter där det behövs. Moderaterna vill vidare att stadens elproduktion från solceller ska femdubblas till 2030 samt att handläggningstid för bygglov för solceller och bergvärme för privatpersoner halveras.

Vi ställer oss dock frågande till hur staden faktiskt ska minska stockholmarnas konsumtionsbaserade utsläpp. De egna utsläppen har staden på många sätt stor rådighet över – inte minst vad gäller upphandling för de egna verksamheterna. Men att på kommunal nivå ha rådighet över vilka/ hur mycket varor stockholmarna konsumerar och var de väljer att åka på semester är rent utsagt varken önskvärt eller möjligt i dagsläget. Stadens miljöprogram ska ta sikte på att genomföra mer hållbara upphandlingar och inköp i de egna verksamheterna. Att stockholmarnas konsumtionsbaserade utsläpp ska omfattas av liknande mål på kommunal nivå är dömt att misslyckas och heller inte önskvärt i en öppen och frihandelsvänlig ekonomi.

Nya avfallsdirektiv och lagstiftningar har satt målet om ett resurseffektivt och cirkulärt Stockholm i nytt ljus – inte minst eftersom staden fått ett ännu större ansvar än tidigare för

avfallshanteringen. Kombinerat med att möjliggöra för mer resurseffektiva och cirkulära kretslopp vill Moderaterna lyfta behovet av att staden uppfattas som framåtutad och inlyssnande – inte minst gentemot stadens företagare vilka också ålagts ett större ansvar för avfallshanteringen. Vidare är avfallsbrottsligheten ett omfattande problem för både stadens miljöarbete och då det dessutom göder kriminella näringar. Det krokas också an i stadens mål om ett giftfritt Stockholm. Utöver flera viktiga insatser som presenterats både på nationell, regional och lokal nivå vill vi understryka behovet av fler stickprovskontroller i avfallshanteringen.

Vad gäller ett giftfritt Stockholm vill Moderaterna understryka behovet av att arbetet – inte minst vad gäller förbud – är harmoniserat med gällande lagstiftning och inte minst övriga kommuner i regionen. Arbetet behöver löpande utvärderas för att dels bedöma kostnaderna, dels bedöma att stadens normer är verkningsfulla och faktiskt ger effekt.

Förslaget till Stockholms elfte miljöprogram lyfter flera gånger att Stockholm ska vara en internationell förebild. Moderaterna vill i de delarna understryka att Stockholm också bör vara ett föregångsexempel för andra städer – både i Sverige, Europa och resten av världen – vad gäller urbant miljö- och klimatarbete. Det kräver dock att vi lyckas bevisa att hållbarhet i alla tänkbara aspekter kan kombineras med tillväxt och välstånd. Just därför är det särskilt viktigt att hela Stockholm – inte bara staden som organisation – uppfattar stadens miljö- och klimatarbete som legitimt. Annars kommer stadens mål att misslyckas och Stockholm blir en sämre stad.

Moderaterna har sedan tidigare uttryckt omfattande missnöje med hur den rödgröna majoriteten skyndat fram ett beslut för en miljözon klass 3 i centrala Stockholm. Vi oroar oss för att miljözonen snarare blir en symbolpolitisk handling snarare än ett föregångsexempel andra städer vill ta efter. Det är med andra ord ett exempel på vad som inte borde gå i linje med Stockholms miljö- och klimatarbete.

Yrkande

Kristin Jacobsson (C) yrkade

1. att delvis godkänna förslag till remiss av Miljöprogram 2030 för Stockholms stad, samt
2. att därutöver anföra följande:

Miljön och klimatet är vår tids en ödesfrågor. Miljöarbetet måste drivas både i EU och i Sverige, såväl som lokalt här i Stockholm. Stockholm ska vara en klimatpositiv stad senast 2030 och en

fossilbränslefri stad senast 2035. Staden ska vara en fossilfri organisation senast 2030 och trafiken i Stockholms innerstad ska vara utsläppsfri senast år 2030. För att målen ska kunna nå behöver vi jobba på flera fronter samtidigt, dels med ny teknik genom bolaget Stockholm Exergi som kan fånga in och lagra koldioxid, dels fasa ut fossila bränslen genom kraftfulla incitament, beteendeförändringar och energieffektiviseringar.

Det är bra att Stockholms stad uppdaterar Miljöprogrammet och det finns flera bra saker med förslaget på uppdaterat program. Men Centerpartiet anser att flera viktiga delar saknas och på flera områden så saknas verktyg för att lyckas med åtgärderna. Det riskerar att göra Miljöprogrammet till ett hårt slag hårt i luften på områden där Stockholms stad har begränsad rådighet. I andra fall väljer man att ha hårda krav på stockholmarna, men inte att sopa rent framför egen dörr i den egna organisationen. Till exempel kan nämnas att ett av de föreslagna målen är att minska flygresorna som stockholmarna gör, men inga mål om de resor som tjänstepersoner gör – ett område där man faktiskt har rådighet. Ett annat exempel är förslaget att halvera utsläppen från konsumtion jämfört med 2019. Där har Stockholms stad relativt små möjligheter att ensamt göra så stor skillnad. Förslaget sätter alldeles för stor tilltro att genom "samverkan" med andra myndigheter och genom "kommunikation" lyckas ändra stockholmarnas beteenden att halvera sina utsläpp från konsumtion.

Centerpartiet vill se en folkrörelse för klimatet. En långsiktigt hållbar klimatpolitik förutsätter både delaktighet och ett brett folkligt stöd. Ska vi klara omställningen i Stockholm, måste vi genomföra den på ett sätt som gör att olika människor och branscher kan känna sig involverade; att alla känner att de blir vinnare om de deltar i klimatomställningen. Delaktigheten skapar grunden till samhällsförändringarna. Alternativet – en omställning som bara omfattar vissa, men där andra grupper ställs utanför eftersom de inte har råd eller möjlighet att ställa om – riskerar att leda till motreaktioner, kortsiktiga svängningar i politiken och bristande långsiktighet. I stället för klimatomställning får vi politikomsvängning.

Det handlar om människors möjlighet att pendla klimatsmart till jobbet, skjutsa barnen till fritidsaktiviteter och åka till mataffären. Det handlar om att minska elräkningar och om att den energi vi använder ska vara klimatsmart. Det handlar om att det ska vara lönsamt att välja klimatvänligt i butiken. Det handlar om det ska vara lätt att göra rätt.

Med det liggande förslaget riskerar Stockholm att få en ineffektiv miljö- och klimatpolitik. Istället för att, som majoriteten gör, med breda penseldrag basunera ut vad menas med klimaträttvisa borde mer fokus läggas på att ta fram siffrersatta mål och indikatorer som kan minska Stockholms utsläpp. Många viktiga punkter saknar helt siffrersatta mål.

Centerpartiet tycker också att programmet saknar konkreta mål om hur mycket koldioxid som ska fångas in genom bio CCS för att minska utsläppen. Det kommer inte att räcka att förlita sig på att enbart teknikutveckling, men för att få ner Stockholms samlade utsläpp är Bio-CCS ett jätteviktigt verktyg som borde ges mer utrymme i miljöprogrammet.

Inom miljöpolitiken delar Centerpartiet flera av delarna som ingår i miljöprogrammet, att förbättra den biologiska mångfalden, kraftigt minska luftföroreningarna, fasa ut den onödiga plasten och skapa en giftfri vardag i Stockholm. Däremot saknar miljöprogrammet hantering av ett av stadens stora miljöproblem: hantering av snödumpning. Redan 1999 förbjöds snötippning i vatten i Miljöbalken. Eftersom snö innehåller föroreningar i huvudsak från trafik och eftersom syftet med snöröjning är att göra sig av med snön klassas snö som avfall. Bara vid Norr Mälarstrand beräknas att snöavfallet under en genomsnittlig vinter bidrar till 2.4 – 8 kg koppar och 0.8 – 2.6 kg bly. Många storstäder i världen har slutat dumpa snö i sina vatten och istället hittat långsiktiga kontrollerade lösningar på land, som visserligen inte är oproblemiskt. Det finns även alternativ till landdepåer.

Ett ytterligare område som förslaget om Miljöprogrammet vittnar om är en oförståelse bland de styrande kring matens roll i den hållbara omställningen. I fina ord skriver man om att mer närodlat är bra för både klimatet och livsmedelssäkerheten. Men när det kommer till kritan så struntar man i den konkret och lägger inte fram några mätbara mål. Jämför man med ekologiska livsmedelsprodukter har målet satts till 70 procent. Centerpartiet tycker att ett stadsövergripande mål om hundra procent svenskt vid matupphandling, där så är möjligt, behövs. För de produkter där det inte är möjligt med svenskt borde 100 procent ekologiskt vara målet. Dessutom tycker vi att Miljöprogrammet borde ta fram initiativ för att öka andelen viltkött. Ur ett klimat- och hälsoperspektiv innebär köttet kortare transporter samt att köttet är fritt från antibiotika, färgämnen, nitrit och andra tillsatser. Centerpartiet måste även beklaga att bland de 132 remissinstanser som styret har valt att skicka miljöprogrammet till så finns inte några av de viktigaste samhällsaktörerna inom livsmedel och matproduktion såsom LRF, Lantmännen och Livsmedelsföretagen med.

Centerpartiet vill att Stockholm ska vara världsledande i det globala arbetet med att förverkliga Parisavtalet. Miljöprogrammet spelar en avgörande roll för att nå detta. Därför tycker vi att den bör skickas tillbaka till ritbordet.

Yrkande

Gabriel Kroon (SD) yrkade

1. att socialnämnden godkänner Sverigedemokraternas tjänsteutlåtande som svar på remissen, samt
2. att därutöver anföra följande:

Stockholm stad ska vara en ansvarstagande kommun som främjar social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Alla åtgärder ska vara förankrade i beprövade best-practice metoder med syftet att maximera miljövinster/utsläppsminskningen per investerad krona.

Stockholm stad bör särskilt fokusera på att bevara grönområdena och stärka den biologiska mångfalden, samt rena våra vattendrag. Den kraftiga byggtakten och förtätningen innebär att viktiga grönområden försvinner. En grönskande stad är viktig för människors och djurs välbefinnande och skapar höga levnadskvaliteter. I detta ingår att nyplantera träd i samband med att avverkning sker på grund av almsjukdom. Grönytor bidrar även till klimatanpassningsprocessen, motverkar översvämningar genom att ta upp dagvatten.

Cirkularitet och återbruk kan vara befogat för vissa produkter, men för andra är kostnaden för hög till den potentiella nyttan. Åtgärder med varierande effektivitet måste ställas mot varandra i det lokala, nationella och internationella klimat- och miljöarbetet.

Frisk luft ska vara en självklarhet i Stockholm. För att nå detta krävs grönska, samt internationella arbete för att minska partikelutsläppen i Baltikum där de är som värst. Det krävs även en skärpt regelefterlevnad av miljözon klass 1. Däremot bör nya miljözoner som inkluderar andra fordon än tunga lastbilar ej införas på grund av den oskäligt höga samhällskostnaden mätt i kvalitetsjusterade levnadsår.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Kristin Jacobsson (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Gabriel Kroon (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Ersätтарыttrande

Maurice Forslund (KD) lämnade ett ersätтарыttrande:

1. att delvis godkänna förslag till reviderat Miljöprogram,
2. att återinrätta tidigare mål om fossilfri stad och fossilfri organisation, samt justera programmet utifrån vad som anförs nedan, samt
3. att därutöver anföra följande

Stockholm klassas återkommande som en av världens mest gröna och hållbara städer, ofta som den mest hållbara i flera internationella rankingar. Det är inte konstigt med tanke på att stadens näringsliv bland annat består av världsledande aktörer inom innovation och grön teknik, framstegshungriga entreprenörer och IT-talanger från hela världen. Staden består till drygt två tredjedelar av grönblå ytor, till överväldigande del grönyta trots en mycket omfattande stadsutveckling i över ett decennium. Stockholmare är dessutom tredje bäst i världen att välja kollektivtrafik framför egen bil, de bor i energieffektiva bostäder och 98 procent av deras avfall återvinns eller blir till energi.

Tack vare teknikutvecklingen har staden bevisat att tillväxt i både ekonomi och befolkning kan gå hand i hand med minskad klimatpåverkan genom omställning, inte avveckling. Sedan år 2010 har stadens koldioxidutsläpp mer än halverats samtidigt som befolkningen vuxit med omkring 20 procent. Utsläppen av svaveldioxid och kolmonoxid, vilka historiskt sett utgjort ett stort problem, har minskat med mellan 86 – 94 procent sedan år 1990. Vissa föroreningar har minskat så pass sedan 90-talet att de inte längre mäts. Stockholm är på rätt väg och omställningen går allt snabbare, särskilt inom transportsektorn som utgör en stor andel av kvarvarande utsläpp. Nära 75 procent av sålda bilar i Stockholm är laddbara fordon vilket är en dubbling på bara 3 år. Sammantaget finns det många segrar för stockholmarna att vara stolta över.

Dock finns det fortsatt utmaningar att hantera för att uppnå en klimatneutral stad. När staden växer behöver byggsektorn ställa om, gammal industrimark saneras och hållbara bostäder byggas.

När stockholmarna blir fler behöver förskolor och skolor fasa ut miljö- och hälsoskadliga kemikalier, sårbara grupper skyddas från effekterna av extremväder och möjligheten att göra smarta val i vardagen säkerställas. Här är vi eniga.

Men en växande stad ställer större krav på avlopps- och avfallshantering, områden som tyvärr påvisat markanta problem till följd av ideologiska skygglappar och bristfällig styrning. Verklighetens behov har åsidosatts till förmån för visionära försöksverksamheter och glädjekalkyler. Resultatet blir en dyrare men mer eftersatt avfallshantering samt färre välfungerande återbruks- och återvinningscentraler.

En ändamålsenlig, renodlad politik är även en grundläggande förutsättning för att vinna acceptans från invånarna i en stad i omställning, samt deras förståelse för de åtgärder politiken utför med deras skattemedel. Symbolpolitiska åtgärder som försvårar vardagen, fördyrar arbetet och bara förflyttar utsläppen är därför inte bara ineffektiva, de riskerar även att bidra till ett motstånd mot en välbehövad omställning.

Vi kristdemokrater ser trots dessa svårigheter med optimism på framtiden. Med den goda historiken i ryggen är vi övertygade om att även vår tids utmaningar kan hanteras. Genom ett mer ändamålsenligt, renodlat arbete med fokus på största nytta och kommunens rådighet kan Stockholm förbli världens mest hållbara stad – utan att späka det näringsliv och de invånare som bidrar så starkt i omställningen redan idag.

Kristdemokraterna välkomnar styrets beslut att låta miljöprogrammet sträcka sig till och med år 2030. Att synka programmets giltighetstid till stadens miljömål och övriga styrdokument underlättar samverkan och minskar riskerna för dubbelarbete i nämnder och bolag. Vi ställer oss även till fullo bakom fem av programmets sju övergripande miljömål, nämligen att Stockholm ska ha ett livskraftigt ekosystem, att staden ska klimatanpassas, bli mer resurseffektiv och cirkulär, giftfri samt att luften ska vara frisk och ljudmiljön god.

Vi noterar att styret väljer att ersätta de två målen om en fossilfri och klimatpositiv stad med nya mål om klimaträttvisa och stadens globala klimatavtryck.

Målet om klimaträttvisa befarar vi kommer leda till en mer diffus miljöpolitik som flyttar fokus från utsläpp och hållbarhet till socioekonomiska frågor, identitetspolitik och ifrågasättandet av vårt västerländska ekonomiska system. Att politisera miljöpolitiken ytterligare till att omfatta politikområden som fundamentalt skiljer samtliga partier från varandra riskerar att försvåra en välbehövad

omställning. En omställning som hittills påvisat stora framgångar utan avkall på vårt välstånd.

Vi ser visserligen fördelar med att synliggöra på vilket sätt beslut och åtgärder gynnar olika sårbara grupper i samhället, det sker delvis redan i flera nämnder. Att däremot ge dessa positiva bieffekter större prominens än de primära miljöeffekter vi ämnar uppnå med miljöprogrammet, ser vi stora problem med.

Styret föreslår till exempel att våra yngsta barn och äldsta äldre ska äta mer vegetariskt i klimat- och miljösyfte, istället för att utveckla deras måltider för att fler ska få i sig näringsriktig, god mat. Att arbetsmarknads- och utbildningsinsatser ska utformas för gröna verksamheter, hellre än att tillgodose det primära målet att hjälpa en individ att komma ut på arbetsmarknaden utifrån sina egna behov, intressen och förutsättningar. De föreslår att inköp ska utformas med än mer långtgående inköpskrav än idag med målet att minska utsläppen i produktions- och leveransledet, istället för att kostnadseffektivt utgå från våra kommunala verksamheters faktiska behov. De vill att de verksamheter som kommer i daglig kontakt med invånare ska nyttjas för att stärka deras delaktighet i miljö- och klimatarbetet, istället för att möta invånare kravlöst med utgångspunkt i deras behov. Man vill även utveckla föreningsstöd för miljö- och klimatarbete, istället för att lyhört utforma stadens civilsamhällesstärkande arbete utifrån just civilsamhällets eget behov.

Klåfingrigheten är öronbedövande. Intentionen är naturligtvis god men nämndernas kärnuppdrag med tillhörande verksamheter och insatser måste alltid vara till för medborgarna och alltid utgå från deras behov, inte miljöpolitikernas.

Målet om stadens globala klimatavtryck har vi mycket liten rådighet över, framförallt avseende stockholmarnas konsumtionsbaserade utsläpp som utgör ett stort fokus i styrets miljöpolitik. Kristdemokraterna förvånas starkt över programmets systemkritiska inställning till vårt västerländska ekonomiska marknadssystem i kampen mot konsumtion, när utsläppen inte längre finns inom stadens rådighet. Men svaret på avsaknaden av kommunal rådighet är inte köpstopp och omstörtning av vårt västerländska levnadssätt – frågan om konsumtionsbaserade utsläpp hör helt enkelt hemma på annan plats. Den hör hemma i länder vars produktions- och leveransled är smutsiga. Den hör hemma i EU som reglerar vår handel med omvärlden. Och den hör hemma vid köksbordet där varje familj utifrån sina egna förutsättningar har möjligheten att välja den ekologiska matkassen och de svenska varorna framför de utländska. Men den hör inte hemma i Stockholms stadshus.

Som invånare i en av världens mest hållbara, gröna och omställda städer har vi mycket att vara stolta över. Stockholm har redan visat att tillväxt i såväl ekonomi som befolkning inte utgör hinder för att minska utsläppen eller ställa om, tvärt om. Det är tack vare det välstånd och den teknikutveckling som vårt västerländska ekonomiska system möjliggjort som vi kommit långt i omställningen. Kristdemokraterna ser mycket optimistiskt på att Stockholm återigen kommer klara de utmaningar vi idag står inför och vi kan göra det utan att vare sig styra över eller spåka världens mest hållbara invånare.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/308-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Miljöprogram 2030 för Stockholms stad
- SOF 2024/308-1.2 KS2023/682 Bilaga 1, Miljöprogram 2030 remissversion
- SOF 2024/308-1.1 KS2023/682 Bilaga 2, Förslag på indikatorer
- SOF 2024/308-1.3 Kopia av godkänt tjänsteutlåtande: KS 2023/682 SLK tjänsteutlåtande, Miljöprogram 2030 för Stockholms stad

§ 7**Remiss av Betänkandet - En utvärdering av förändringar i sjukförsäkringens regelverk under 2021 och 2022 (SOU 2024:26)**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2024/482
SOF 2024/330

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till socialnämnden för besvarande.

Regeringen beslutade den 27 juni 2022 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att utvärdera de senaste årens förändringar i sjukförsäkringens regelverk (dir. 2022:64). Den 9 februari 2023 beslutade regeringen om ett tilläggsdirektiv till utredningen benämnd Sjukförsäkringen i förändring – en utvärdering (S 2022:07). Utredningen konstaterar att de reformer som utvärderats i utredningen har enligt utredningen i mångt och mycket misslyckats med sina intentioner. Reformerna har lett till längre sjukskrivningar, lägre återgång i arbete och minskade arbetsinkomster. Utredningen menar att reformerna har urholkat viktiga principer i sjukförsäkringen om att sjukförsäkringen dels är en inkomstbortfallsförsäkring i händelse av arbetsoförmåga till följd av sjukdom, dels en omställningsförsäkring som ställer krav på omställning för den som inte kan återgå till sin tidigare arbetsgivare. Utgångspunkten för utredningens förslag är att återupprätta nämnda principer i sjukförsäkringen. Lagförslagen innebär i stora drag en återgång till det regelverk som gällde innan reformernas genomförande.

Förvaltningen gör bedömningen att genom striktare regler för sjukpenning och minskad möjlighet till långa sjukskrivningar kan personer som i dagsläget klarar sig med sjukpenning behöva söka sig till socialtjänsten för ekonomiskt bistånd när de inte längre har rätt till sjukpenning. Sannolikt kommer det krävas medel och resurser för att hantera ett ökat behov av ekonomiskt bistånd och insatser för målgruppen och det blir ytterst viktigt att diskussion förs om nationell finansiering om utredningens förslag skulle godkännas.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Särskilt uttalande

Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M) och Jan Jönsson (L) lämnade ett gemensamt särskilt uttalande:

Samhällets utgifter för sjukfrånvaron är höga. Kostnaderna för sjukfrånvaro och rehabilitering uppgick till 32 miljarder kronor år 2014 och 2020 beräknades de ligga runt 37,8 miljarder kronor. Sjukdom och långvarig sjukskrivning kan också vara förenat med ett stort mänskligt lidande. För oss moderater är det självklart att samhällets insatser ska inriktas på att förebygga sjukskrivningar och hjälpa människor tillbaka till arbetslivet. Den som är sjuk eller skadad och inte kan arbeta ska självklart ha rätt till ersättning, vård och rehabilitering. Den som har eller får tillbaka sin arbetsförmåga måste alltid få stöd och hjälp att komma tillbaka i arbete. Det är viktigt att lagstiftningen och sjukförsäkringssystemet är ändamålsenlig men det är också angeläget att förutsättningarna finns för individen att återigen bygga upp sin närvaro i arbetslivet efter en tids sjukdom.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/330-2 Tjänsteutlåtande - Remiss av Betänkandet - En utvärdering av förändringar i sjukförsäkringens regelverk under 2021 och 2022 (SOU 2024:26)
- SOF 2024/330-1.1 Remiss - Betänkandet - En utvärdering av förändringar i sjukförsäkringens regelverk under 2021 och 2022 (SOU 2024:26)

§ 8

Tertialrapport 1 2024 för socialnämnden

SOF 2024/317

Beslut

1. Socialnämnden godkänner tertialrapport 1, inklusive bilagor, per den 30 april 2024 med prognos för 2024.
2. Socialnämnden fastställer nämndens reviderade handlingsplan för arbetet mot våldsbejakande extremism enligt bilaga 2.
3. Socialnämnden ansöker hos kommunstyrelsen om medel med 3,0 mnkr till klimatinvesteringar för utbyte till LED-belysning i nämndens verksamheter.
4. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden och övriga nämnder och bolag i Stockholms stad gör årligen en sammanställning och analys av nämndens prognos utifrån perioden januari till och med april, mot budget och verksamhetens mål.

Socialnämnden följer upp prognoser som bidrar till måluppfyllelse för kommunfullmäktiges inriktningsmål:

- Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden
- Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
- Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.
- Efter respektive nämnds beslut om tertialrapport 1 i maj går stadens samlade rapport till kommunstyrelsen och fastställs i slutet av juni.

Yrkande

Alexander Ojanne m.fl. (S), Rashid Mohammed m.fl. (V), Magnus Runsten (MP), Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M), och Gabriel Kroon (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Yrkande

Jan Jönsson (L) yrkade

1. att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut,
2. att uppdra åt förvaltningen att återkomma med föreslagna åtgärder i enlighet med vad som nedan anförs, samt
3. att därutöver anföra följande:

Det är glädjande att se att socialnämnden bedöms klara sina inriktningsmål, med goda exempel på framgångar. Men det är återigen tydligt att både initiativ och reformvilja lyser med sin frånvaro under den rödgröna majoriteten. Vi saknar flera viktiga punkter i rapporten och ett urval av dessa redogörs för nedan.

Arbetet med målgruppen HBTQI saknas nästintill helt än en gång. Det omnämns en enda gång i rapporten och då tillsammans med en rad övriga perspektiv som stadens verksamheter ska jobba utifrån. Med anledning av rådande läge där framförallt unga HBTQI-personer i ökad utsträckning utsätts för hot och hat anser vi att det är problematiskt att frågan inte tydligare lyfts fram. Kränkningar och påhopp i skolmiljö har framkommit som ett ökande problem vid flera verksamhetsbesök på stadens skolor.

Vi har vidare fått rapporter om att socialtjänstens bristande engagemang i skolfrånvaroärenden är ett växande problem, men inte heller det benämns i tertiärrapporten. I samtal med verksamhetsnära personer framkommer att det ofta brister både i initial närvaro och intresse från socialtjänsten, samt återkoppling och uppföljning. Eftersom en stabiliserad skolgång kan vara direkt avgörande som skyddsfaktor är det här minst sagt oroväckande uppgifter. Den samhandling mellan skola och socialtjänst som påbörjades av Liberalerna föregående mandatperiod riskerar att försämrats och stanna upp om inte den rödgröna majoriteten tydligt prioriterar det arbetet.

Det framgår fortsatt inte hur det går för omhändertagna barn i skolan. Inte heller hälsa och tandstatus följs upp. Liberalerna har vid flertalet gånger lyft behovet av detta utan att få gehör hos den rödgröna majoriteten. Omhändertagna och placerade barn är i riskzon för att dras in i kriminalitet innan, under och efter en placering och utan insatser för att stärka deras skolgång ökar risken för återfall ytterligare.

Det ensidiga Järvafokuset blir återigen tydligt mot bakgrund av den sista tidens mord i Skärholmen och Bredäng. Flera stadsdelar i staden är i behov av kraftfulla satsningar och ett alltför ensidigt fokus på Järva slår mot övriga utsatta områden. Den pågående dödliga konflikten i söderort och ökande otryggheten bland boende i området visar på ett brådskande behov av insatser.

I arbetet för målgruppen med funktionsnedsättning så lyfts två prioriterade områden fram – hälsa och bostad. Med anledning av de höga otrygghets- och brottsutsatthets-siffrorna för personer med funktionsnedsättning är det anmärkningsvärt att det inte är ett prioriterat område för den rödgröna majoriteten.

I redovisningen av Stödcentrums arbete framgår fortfarande inte vad som görs för att nå ut bättre och öka antalet unga som erbjuds stöd. Detta trots att den rödgröna majoriteten bemött Liberalernas tidigare kritik med en försäkran om att ett förstärkt uppsökande arbete pågår.

Slutligen framgår att stadens IOP med 1000 Möjligheter och Ungarelationer.se för att förebygga våld i unga partnerrelationer nu är inne på sitt sista och avslutande år. Detta trots att det är ett växande problem och staden saknar egen motsvarande verksamhet för att nå målgruppen. Det är en verksamhet som genomgående nått positiva resultat och som fyller en viktig funktion i arbetet mot våld i ungas relationer. Idéburna organisationer är ett viktigt komplement till stadens egna verksamheter eftersom staden dels varken kan eller bör göra allt i egen regi, samt har svårt att nå vissa målgrupper som ogärna kontaktar myndigheter.

Yrkande

Kristin Jacobsson (C) yrkade

1. att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut, samt
2. att därutöver anföra följande:

Socialnämnden anges klara sina inriktningsmål, vilket är glädjande men till del förvånande när man går tillbaka till tidigare underlag som presenterats inför socialnämnden under året. Man behöver bara läsa ärende 9 Socialtjänstrapport 2023 på dagens sammanträde för att inse att det finns stora utmaningar för socialtjänsten i Stockholm, inte minst vad gäller att säkerställa likvärdighet i stöd runt om i staden. Av tidigare rapporter och oroande utredningar, också av information i Socialtjänstrapporten märks väldigt lite i T1. Det kan ifrågasättas om målen fångar upp utmaningar på ett tillräckligt bra sätt när det finns ett sådant glapp mellan andra utvärderingar och rapporter och målen i T1. Det saknas inte utmaningar för socialtjänsten i Stockholm stad men man får lätt det intrycket när man läser T1. Som målen är formulerade fångas heller inte skillnader mellan stadsdelar upp.

Över tid är det en positiv trend att antalet barn som lever i hushåll som får försörjningsstöd minskar. Så också under året. Samtidigt vittnar civilsamhället om ett större söktryck på sina verksamheter. Trycket på stadens budget- och skuldrådgivning ökar jämfört med 2022 andelen som sökt om skuldsanering för skuld hos Kronofogden ökar också jämfört med 2022. Vi kan också utläsa att skillnaden mellan stadsdelarna är stor. Här behöver likställigheten öka för att minska utanförskap från tidig ålder.

Inte minst boendefrågan är viktig i sammanhanget, där utanförskap riskerar förvärras av att endast bo i tillfälliga bostäder i andra eller

tredje hand. Det är svårt att hitta stabilitet i sin tillvaro, klara skola, umgås med kompisar på sin fritid om man måste flytta ofta och ha långt till skolan. En förebyggande åtgärd för att undvika utsatthet och utanförskap är ett stabilt boende, här behöver staden göra mer för att lösa inlåsningsfaktorer som idag finns på bostadsmarknaden, gärna tillsammans med civilsamhället. Centerpartiet har föreslagit att staden ställer villkor på billigare bostäder när mark upplåts för att bygga nya bostäder. Särskilt bör en andel av alla markanvisningar till både allmännyttan och privata hyresvärdar vara öronmärkta för särskilt billigt boende och därmed upplåtas med lägre pris för byggrätterna. Stockholms stad bör samarbeta i tidigt skede med privata byggherrar som vill bidra till fler billiga bostäder. Vid nybyggnation ska billiga bostäder integreras med andra former av bebyggelse för att minska segregationen. Stockholms stad bör också vara mer flexibel med finansieringsprincipen för enskilda bostadsprojekt och istället se till nyttan för hela staden, inklusive målet om en hållbar bostadsförsörjning, när stadsutveckling genomförs.

Vad gäller stöd för relationsvåldsutsatta anges också målen uppnås. Vi vet från tidigare rapporter under året att stödet som relationsvåldsutsatta får skiljer sig åt mellan stadsdelarna. Det är allvarligt. Som att det förra året var fler som behövde socialtjänstens stöd och hjälp pga relationsvåldsutsatthet.

Mer behöver göras för att säkerställa likvärdighet och bemötande för relationsvåldsutsatta runt om i staden. Det är positivt att staden inför ett "Bryt upp program" och gör det tillsammans med civilsamhället. Här hade det varit önskvärt om Stockholm stad också hade planerat för att ta lead i Kompotten vid utgången av 2025, för att säkerställa detta över hela landet.

Vad gäller Stockholm stads avhopparverksamhet är det positivt att det införts en stödlinje. Det som saknas i rapporteringen är könsuppdelad statistik över hur många kvinnor respektive män som erbjuds delta i avhopparverksamhet, och i vilken utsträckning det är män eller kvinnor som hör av sig till stödlinjen. Under året har det kommit många rapporter om att kvinnor i mindre utsträckning erbjuds möjlighet att hoppa av, att de inte fångas upp av vare sig polis eller socialtjänst. Det är allvarligt och Centerpartiet vill därför att ett omtag görs och en helt ny utformning av avhopparprogram som beaktar både våld i nära relation, det kriminella tankemönstret och den stora hotbilden. Det är en balansgång att bemöta dessa kvinnor som både förövare och offer samtidigt. Genom att förstå hur kvinnors existens i gängen ofta ter sig kan vi bättre samla kompetenser, insatser och strukturer som avhoppade kvinnor behöver.

Propositionsordning

Ordföranden ställde de framställda förslagen till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Jan Jönsson (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Kristin Jacobsson (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Särskilt uttalande

Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M) lämnade ett särskilt uttalande:

Förvaltningens jour och rådgivande verksamhet i egen regi prognostiserar fortsatt underskott vilket verksamhetsområdet har gjort sedan 2022. Skälet som anges är lägre antal rådgivningssamtal och därmed lägre intäkter än budgeterat. Det är viktigt att fortsatt bevaka kostnadsutvecklingen och vidta åtgärder för att stärka rådgivningens kvalitet alternativt dimensionera verksamheten efter den efterfrågan som finns.

Vi noterar också att målet om att tryggheten ska öka genom förebyggande insatser bedöms vara helt uppfyllt. Bedömningen grundar sig på att aktiviteterna som givits nämnden och att underliggande nämndmål bedöms uppfyllas. Att kommunens interna mål må vara uppfyllda är inte hela verkligheten och det är nog få stockholmare som hade dragit samma slutsatser baserat på hur Stockholm ser ut idag och hur otryggheten istället ökar.

Handlingar i ärendet

- 1607197 Socialnämndens tertialrapport 1 2024
- 1607313 Bilaga 1 - Blankettset SoN T1 2024
- 1607311 Bilaga 2 - Socialnämndens handlingsplan mot våldsbejakande extremism 2024
- 1607312 Bilaga 3c - Klimatinvesteringsunderlag
- 1607334 Bilaga 3b - Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål

§ 9**Socialtjänstrapport 2023**

En beskrivning av socialtjänsten i Stockholms stad
SOF 2024/252

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens Socialtjänstrapport 2023.
2. Ärendet överlämnas för kännedom till stadsdelsnämnderna.

Sammanfattning av ärendet

Den femtonde upplagan av Socialtjänstrapporten har tagits fram av socialnämnden. Rapporten syftar till att beskriva tillståndet inom Stockholms stads socialtjänst. I rapporten beskrivs även hur socialtjänsten utvecklats över tid utifrån tillgänglig statistik. Rapporten syftar också till att fungera som ett verktyg i arbetet för likställighet inom stadens socialtjänst.

Förvaltningen har samlat in och sammanställt statistikuppgifter och annan relevant information för följande områden: *ekonomiskt bistånd, barn och unga, familjerätt, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, missbruk och beroende, hemlöshet, socialpsykiatri och funktionsnedsättning*. Om brukarundersökningar har genomförts under det gångna året är de beskrivna i rapporten. I rapporten inleds varje kapitel med en sammanfattning av observerade trender inom respektive verksamhetsområde.

Parallellt med framtagandet av årets rapport pågår ett fördjupat analysarbete utifrån statistiska resultat som på olika sätt avviker från det önskade eller det väntade resultatet. Arbetet innebär att utvalda resultat kompletteras med kvalitativ och kvantitativ informationsinhämtning i syfte att få en bättre förståelse för vad som föranlett att resultatet uppstått och identifiera lämpliga åtgärder. Vidare beskrivning av arbetssätt och resultat av det fördjupade analysarbetet redovisas i ett separat ärende.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner Socialtjänstrapport 2023 och överlämnar ärendet för kännedom till stadsdelsnämnderna.

Särskilt uttalande

Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M) lämnade ett särskilt uttalande:

Våld i nära relationer är ett samhällsproblem som föder nytt våld. Vi konstaterar och gläds åt att andelen offer för våldet som tagit emot stöd från relationsvårdsteamerna har hela 95 procent av svarande sett en förbättrad livssituation efter avslutad insats. Mörkertalet när det kommer till offer för våld i nära relation är stort och det är angeläget att staden arbetar för att kunna hitta och hjälpa fler. Vi ser dock med oro på att antalet personer som är aktuella för insatser kopplat till missbruk och beroende ökar. Den utvecklingen behöver fortsatt bevakas och ytterligare åtgärder vidtas om trenden inte viker ner.

Särskilt uttalande

Kristin Jacobsson (C) lämnade ett särskilt uttalande:

Centerpartiet noterar att det under det föregående året har skett en ökning av antalet kvinnor och män som behöver socialtjänstens stöd och hjälp med anledning av våld i nära relationer. Antalet ärenden hos stadens Relationsvårds team ökade med åtta procent sedan 2022. Samtidigt indikerar rapporten att hjälpen från staden många gånger inte är tillräcklig. Trots att fler personer sökt stöd så är antalet personer som har blivit beviljade skyddat boende det lägsta sedan 2015 och antalet godkända förturer i bostadskön har minskat fast att ansökningarna har ökat. Utöver det framgår att det nästan uteslutande är Järva stadsdelsområde som placerar i SHIS mellanbo, även om Södermalm också har börjat göra så under det senaste året. Men det är svårt att förstå varför och djupt beklagligt att resterande stadsdelar väljer bort Stockholms stads bostadssociala resurs, där samlad kompetens finns för att möta personer som är utsatta för relationsvåld. Stockholms mycket svåra bostadsmarknad är en av orsakerna till att många väljer att stanna kvar i en destruktiv, våldsam relation. Därför måste det vara högt prioriterat i hela staden att säkerställa att utsatta kvinnor och män kan få hjälp med sin boendesituation. Centerpartiet ser ett behov av att staden krokas arm med fler ideella krafter och privata utförare för att utöka bostadsbeståndet för dem som lämnar en våldsam relation.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/252-1 Tjänsteutlåtande - Socialtjänstrappport 2023
- SOF 2024/252-1.1 Bilaga 1 - Socialtjänstrappport 2023

§ 10**Boendeplan 2024-2034**

Bostäder med särskild service SoL och LSS samt
stödboende för vuxna

SOF 2024/126

Beslut

1. Socialnämnden godkänner boendeplanen 2024-2034.
2. Socialnämnden överlämnar rapporten till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden har sedan 2018 i uppdrag från Kommunfullmäktige att årligen ta fram en boendeplan som ska innehålla uppgifter om befintliga boenden, pågående projekt och uppskattat behov avseende bostäder med särskild service SoL och LSS samt stödboende. Socialförvaltningen har i samarbete med stadsdelsförvaltningarna sammanställt boendeplanen 2024-2034. Boendeplanen följer utvecklingen av bostäder med särskild service SoL och LSS samt stödboende i staden och lyfter fram synpunkter och förslag till beslut. Med hjälp av den stadsövergripande boendeplanen kan Stockholms stad öka möjligheterna att bättre planera och tillgodose alla brukares behov och önskemål vad gäller bostäder med särskild service. För att skapa bättre underlag för utbyggnation av bostäder med särskild service för barn och unga och stödboende för socialpsykiatrins målgrupp har dessa boendeformer inkluderats i boendeplanen från 2024.

Sweco har sedan 2014 tagit fram en prognos över behov av bostad med särskild service på uppdrag av socialförvaltningen. Även stadsdelsregionerna tar fram ett uppskattat behov av bostäder för prognosperioden. Vid en jämförelse mellan Swecos prognos av behov och stadsdelsförvaltningarnas uppskattade behov 2033 kan man konstatera att Swecos prognos är lägre än stadsdelsregionernas uppskattade behov.

Det underskott av bostäder med särskild service enligt LSS och SoL samt stödboende som har funnits under lång tid bedöms kvarstå under de kommande åren till följd av långa byggprocesser och ett osäkert prognosläge. Om man räknar med att alla projekt skulle kunna byggas enligt planering, inkluderat de mest osäkra projekten skulle behovet av lägenheter vara täckt med 35 lägenheter år 2034. En mer rimlig bedömning är att tillgången på boendeplatser tidigast kan vara täckt omkring år 2040.

Förvaltningen har sedan tidigare iakttagit några förbättringsåtgärder som sammantaget skulle kunna öka platstillgången i bostad med särskild service vilka sammanfattas nedan:

- Planera för utbyggnad av bostad med särskild service SoL både grupp- och servicebostad.
- För att på bästa sätt matcha personer i behov av bostad med särskild service behöver socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna ha ett effektivt samarbete i förmedlingsprocessen.
- Inrätta profilboende inom bostad med särskild service
- Starta bostad med särskild service för barn och unga inom kommungränsen i egen regi

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner boendeplanen 2024-2034.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden överlämnar rapporten till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande

Jan Jönsson (L) och Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M) lämnade ett gemensamt särskilt uttalande:

Vi ser med oro på att underskottet av bostäder med särskild service enligt LSS och SoL samt stödboende bedöms kvarstå under längre tid. Det är högst anmärkningsvärt att den rödgröna majoriteten i det läget väljer att gradvis försvåra för fristående aktörer att verka på marknaden. Det behövs både kommunala och fristående alternativ, dels för att säkerställa valfriheten för den enskilde men också för att säkra tillgången på bostäder. Med det sagt så välkomnar vi förvaltningens förslag till förbättringsåtgärder som en del i det arbetet. Men det åligger den rödgröna majoriteten att möjliggöra för fristående aktörer att investera och bidra till att minska det nuvarande underskottet av bostäder, samt se till att de kommunala bolagen också bygger mer. Rådande ekonomiska läge som innebär avstannad byggtakt riskerar att slå hårt mot den här målgruppen.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/126-1 Tjänsteutlåtande - Boendeplanen 2024-2034
- SOF 2024/126-2 Boendeplan SoL och LSS 2024-2034

§ 11**Rapport över arbetet mot felaktiga utbetalningar och bidragsbrott i Stockholms stad 2023**

SOF 2024/274

Beslut

1. Socialnämnden godkänner rapporten.
2. Socialnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen för kännedom.
3. Socialnämnden överlämnar ärendet till stadsdelsnämnderna för kännedom.

Sammanfattning av ärendet

Sedan år 2008 har Stockholms stad bedrivit ett aktivt arbete med att såväl utreda som förebygga felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd samt förebygga bidragsbrott. Stadsdelsnämnderna och socialnämndens två enheter som betalar ut ekonomiskt bistånd, Enheten för hemlösa och Intro Stockholm, ansvarar för att ha en funktion samt rutiner för att utreda felaktiga utbetalningar (FUT) och bidragsbrott.

I föreliggande rapport redovisas nämndernas arbete och stadsövergripande statistik för året 2023 såväl som socialnämndens arbete med att samordna och utveckla detta arbete.

Resultaten som framgår indikerar att FUT-arbetet har gynnsamma ekonomiska effekter, särskilt genom att det förhindrar fortsatt utbetalning av felaktigt bistånd och främjar återbetalning av bistånd som beviljats felaktigt. Det är av yttersta vikt att kontinuerligt utveckla och samordna stadens åtgärder för att hantera felaktiga utbetalningar.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporten.

Särskilt uttalande

Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M) lämnade ett särskilt uttalande:

Det aktiva arbetet med att såväl utreda som förebygga felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd samt förebygga bidragsbrott är viktigt för att värna förtroendet för offentliga institutioner. I de fall som bidragssystemen används av individer kopplade till organiserad brottslighet är det också viktigt att detta upptäcks, utreds och lagförs i syfte att bekämpa gängen. I flertalet av stadens revisionsrapporter har konstaterats att olika nämnder behöver utveckla sitt arbete med att följa rutiner vid rekryteringar och att

genomföra ordentliga bakgrundskontroller. Särskilt viktigt är det att rutiner följs för de som har ansvar för utbetalningar av offentliga medel för att förhindra infiltration eller att stadens integritet äventyras.

Ersättaryttrande

Maurice Forslund (KD) lämnade ett ersättaryttrande:

Att effektivt motverka bidragsbrott och felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd är en förutsättning för att bibehålla medborgarnas förtroende för en omfattande skattefinansierad välfärd. Det handlar om att värna skattebetalarnas pengar och att säkerställa att de går till det som de faktiskt ska. Detta är grunden för den legitimitet med vilken vi som folkvalda politiker beslutar om våra gemensamma resurser.

Kristdemokraterna tycker därför att det är beklagligt att vänstermajoriteten i sin budget valde att aktivt minska antalet FUT-handläggare. Det rimmar synnerligen illa med verkligheten. I Kristdemokraternas budgetförslag vill vi i stället återställa de 10,5 mnkr som vänsterstyret dragit ner på FUT-handläggare. Därtill vill vi satsa ytterligare 2 mnkr för att intensifiera arbetet mot välfärdsbrottslighet. Det är nödvändigt för att få bukt med den växande brottsligheten på detta område.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/274-1 Tjänsteutlåtande - Rapport över arbetet mot felaktiga utbetalningar och bidragsbrott i Stockholms stad 2023
- SOF 2024/274-1.1 Rapport över arbetet mot felaktiga utbetalningar och bidragsbrott

§ 12

Reviderade riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga

SOF 2024/312

Beslut

1. Socialnä godkänner förslaget till revidering av riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga.
2. Ärendet överlämnas för vidare beslut till kommunfullmäktige.mnden

Sammanfattning av ärendet

Nuvarande riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och ungdomar är från 2012 och behöver uppdateras så att de överensstämmer med aktuellt regelverk.

Syftet med riktlinjerna är att säkerställa rättssäkerhet och likabehandling i staden när det gäller utredning, bedömning och tillgång till de insatser som erbjuds från socialtjänstens sida. Ett mål med riktlinjerna är att de ska erbjuda ett tydligt och konkret stöd i det dagliga arbetet med målgruppen men ändå innehålla viss grundläggande information. Riktlinjerna baseras på gällande lagar, föreskrifter och allmänna råd. De anknyter även till andra riktlinjer i staden, till policydokument och andra övergripande dokument.

I förslaget till nya riktlinjer finns tydligare hänvisningar till föreskrifter, allmänna råd och handböcker i syfte att underlätta för läsaren att hitta fördjupad information.

En ny socialtjänstlag förväntas träda i kraft i juli 2025. Socialförvaltningen bedömer inte att en eventuell ny socialtjänstlag kommer påverka handlägningsprocessen gällande målgruppen ensamkommande barn och unga i någon betydande omfattning. Däremot kan lagparagrafer komma att ändras och kapitel få nya beteckningar vilket kan behöva justeras i riktlinjerna i ett skede innan ärendet beslutas i kommunfullmäktige.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/312-1 Tjänsteutlåtande - Reviderade riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga
- SOF 2024/312-1.1 Riktlinjer för handläggning av ärenden gällande ensamkommande barn och unga

§ 13**Uppföljning av stadens lex Sarah-rapportering år 2023**

SOF 2024/301

Beslut

1. Socialnämnden godkänner redovisningen av inkomna lex Sarah-rapporter under år 2023.
2. Socialnämnden överlämnar redovisningen av inkomna lex Sarah-rapporter under år 2023 till kommunfullmäktige.
3. Ärendet överlämnas för kännedom till stadsdelsnämnderna, arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningen och äldreförvaltningen har följt upp inkomna rapporter om missförhållanden enligt lex Sarah under år 2023. Totalt rapporterades 374 missförhållanden, av dessa avsåg 288 rapporterade missförhållanden i stadsdelsnämndernas, samt äldrenämndens, socialnämndens och arbetsmarknadsnämndens egna verksamheter. 86 rapporter avsåg privat verksamhet. Av de 288 rapporterna som inkommit från stadens egna verksamheter resulterade 29 i anmälan om allvarligt miss-förhållande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Flest rapporteringar enligt lex Sarah i egen regi år 2023 skedde inom äldreomsorg, följt av barn och unga och funktionsnedsättningsområdet. Av de missförhållanden som rapporterats under år 2023 dominerade brister i rättssäkerhet vid handläggning och genomförande följt av brister i utförandet av insats. Jämfört med år 2022 har det totala antalet rapporter om missförhållanden minskat med 61 rapporter, vilket motsvarar 20 procent. Denna minskning av rapporter avviker från de senaste årens trend då rapporterade missförhållanden inom stadens egen regi stadigt ökat. Det är svårt att dra några tydliga slutsatser om varför det totala antalet rapporter inom egen regi har minskat. En möjlig orsak kan vara att de åtgärder och satsningar som vidtagits inom myndighetsutövningen för barn och unga har gett resultat. Antalet missförhållanden som anmäls till IVO minskade från år 2022 till år 2023 med 13 anmälningar.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner redovisningen av inkomna lex Sarah-rapporter under år 2023 samt överlämnar redovisningen till kommunfullmäktige. Vidare föreslås att ärendet överlämnas till berörda nämnder för kännedom.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/301-1 Tjänsteutlåtande - Uppföljning av stadens lex Sarah-rapportering år 2023

§ 14**Trygghetspris år 2024**

Ökad trygghet för personer med funktionsnedsättning –
förebyggande insatser till individer i riskzon för kriminalitet
SOF 2024/300

Beslut

1. Socialnämnden godkänner inriktningen för trygghetspriset 2024.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Trygghetspriset har delats ut årligen sedan 2012 i syfte att stimulera verksamheter som bidrar till en ökad trygghet i staden. Priset delas ut vid trygghetskonferensen. Prissumman är 50 000 kronor.

Stadens trygghetsmätning visar att personer med funktionsnedsättning är en grupp som utmärker sig med högre otrygghet och oro för att utsättas för brott. En neuropsykiatrisk funktionsnedsättning eller en intellektuell funktionsnedsättning är riskfaktorer som kan medföra en ökad sårbarhet både för våldsutsatthet och för olika typer av riskbeteenden.

Utifrån detta föreslår socialförvaltningen att 2024 års trygghetspris ska tilldelas en verksamhet eller organisation som genom förebyggande arbete bidrar till ökad trygghet för personer i staden med neuropsykiatriska och/eller intellektuella funktionsnedsättningar.

År 2023 var temat för trygghetskonferensen samverkan för ökad trygghet och trygghetspriset tilldelades Farsta Trygghetsforum, som på ett innovativt sätt utvecklat det lokala trygghetsskapande arbetet. I Farsta Trygghetsforum deltar Farsta stadsdelsförvaltning tillsammans med ett stort antal aktörer som gemensamt bidragit till ett tryggare lokalsamhälle.

Särskilt uttalande

Jan Jönsson (L) lämnade ett särskilt uttalande:

Stockholm har fantastiska förutsättningar för att vara frihetens och möjligheternas stad. Men för att vara fri måste man också känna sig trygg. Tyvärr ser vi hur människor med funktionsnedsättning känner sig mer otrygga – och därmed ofria – i Stockholm. Ingen människa ska behöva begränsa sig på grund av otryggheten. Vi välkomnar därför förslaget att 2024 års trygghetspris ska tilldelas

en verksamhet eller organisation som genom förbyggande arbete bidrar till ökad trygghet för personer i staden med neuropsykiatriska och/eller intellektuella funktionsnedsättningar. Det är dock inte en heterogen grupp och vid trygghetsskapande åtgärder för målgruppen behöver det tas i beaktande.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/300-1 Tjänsteutlåtande - Trygghetspriset 2024
- SOF 2024/300-1.1 Stockholms stads trygghetspris - nomineringstext 2024

§ 15
Deltagande i kvalitetsutmärkelsen 2024
SOF 2024/316**Beslut**

1. Socialnämnden godkänner att Ungdomsjouren och LSS/SoL-hälsan deltar i kvalitetsutmärkelsen.

Sammanfattning av ärendet

Den 26 november 2024 utses vinnarna i årets kvalitetsutmärkelse. Kvalitetsutmärkelsens syfte är att stimulera och uppmuntra det systematiska kvalitetsarbetet och en långsiktigt hållbar utveckling. Genom att delta i Kvalitetsutmärkelsen synliggör och utvecklar verksamheten sitt systematiska kvalitetsarbete.

Verksamhet som vill delta ska meddela detta till berörd förvaltning eller bolag i staden. Deltagandet ska anmälas i respektive nämnd eller styrelse.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/316-1 Tjänsteutlåtande - Deltagande i kvalitetsutmärkelsen 2024

§ 16**Genomförandeärende - Ny servicebostad för personer med funktionsnedsättning enligt lagen om stöd och service (LSS 9:9), i kvarteret Mangon/Persikan på Södermalm**

Genomförandeärende
SOF 2024/253

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens förslag om att beställa åtta servicebostäder och en gemensamhetslokal i fastigheterna Mangon 1 och Persikan 6 på Södermalm i enlighet med detta tjänsteutlåtande.

Sammanfattning av ärendet

Södermalms stadsdelsförvaltning planerar i samverkan med socialförvaltningen att förhyra åtta servicebostäder samt en gemensamhets-/personallägenhet i kvarteret Mangon och kvarteret Persikan som ligger i stadsdelen Södra Sofia.

Ärendet omfattar tre inhyrningar som tillsammans kommer att bilda en verksamhet. De två första hyreskontrakten med hyresvärd Svenska Bostäder börjar gälla 2024-06-01 och har en sammanlagd årshyra om 625 729 kronor. Dessa avtal gäller i fem år. Det tredje avtalet börjar gälla 2026-03-16 och sträcker sig fram till år 2036-03-31. Den totala hyresnivån om 1,2 miljoner kronor aktualiseras år 2026.

Södermalms stadsdelsförvaltning föreslår att stadsdelsnämnden ger Södermalms stadsdelsdirektör i uppdrag att teckna nya hyresavtal med hyresvärdarna i enlighet med ärendet under förutsättning att kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott och socialnämnden godkänner förhyrningen.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens förslag om att beställa åtta servicebostäder och en gemensamhetslokal i fastigheterna Mangon 1 och Persikan 6 på Södermalm i enlighet med detta tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/253-1 Genomförandeärende - Ny servicebostad för personer med funktionsnedsättning enligt lagen om stöd och service (LSS 9:9), i kvarteret Mangon/Persikan på Södermalm

§ 17**Skrivelse angående Ukrainska barn**

Svar på skrivelse från Liberalerna

SOF 2024/247

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen om ukrainska barn.

Sammanfattning av ärendet

Jan Jönsson (L) har i skrivelse från 2024-02-20 ställt fråga till socialnämnden angående ukrainska flyktingbarn och orosanmälningar till socialtjänsten från skolor i staden.

Stockholms stad har tydliga riktlinjer kring orosanmälningar och både kommunala och fristående skolor informeras årligen om anmälningsskyldigheten. Statistik visar att antal orosanmälningar har ökat. Nämndens uppfattning är att skolorna har god kännedom om anmälningsskyldigheten och att de gör orosanmälningar till socialtjänsten vid misstanke om att barn far illa.

Särskilt uttalande

Jan Jönsson (L) lämnade ett särskilt uttalande:

Det är positivt att samtliga skolor årligen informeras om anmälningsskyldigheten. Däremot delar vi inte bilden av att det inte finns några problem kopplat till orosanmälningar för ukrainska barn. Vi har under verksamhetsbesök i stadens skolor vid flertalet gånger fått information från skolkuratorer om att det här är ett reellt problem, vilket var grunden till skrivelsen. Om de som jobbar nära barnen dagligen uppfattar det som ett problem anser vi att det är något som staden bör undersöka närmare.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/247-3 Tjänsteutlåtande - Skrivelse angående Ukrainska barn
- SOF 2024/247-1 Skrivelse angående Ukrainska barn

§ 18**Skrivelse angående insatsen På rätt väg**

Svar på skrivelse från Liberalerna

SOF 2024/248

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Jan Jönsson, m.fl. (L) har i skrivelse från 2024-02-20 ställt frågor till socialnämnden angående stadens föräldraskapsstödprogram, bland annat programmet På Rätt Väg.

Verksamheten PLUS Föräldraskapsstöd utbildar, utvecklar, förvaltar och implementerar föräldraskapsstödsprogram som vänder sig till stadens samtliga föräldrar. Verksamheten ger, utöver det generella stödet som ges till alla, även ett anpassat stöd till respektive stadsdelsförvaltning. Stödet utgår alltid från stadsdelsförvaltningarnas önskemål och behov. Det är respektive stadsdelsförvaltningen som utifrån behov och efterfrågan slutligen gör bedömningen vilka program som ska ges samt med vilken kontinuitet. Information om föräldraskapsstödsprogrammen finns på Stockholms stads hemsida där också anmälan till programmen, via Plusportalen, kan göras. Det är stadsdelsförvaltningarna som sprider information om programmen t.ex. genom medborgarkontoret, förskolor, skolor, öppna förskolan, barnavårdscentraler, socialtjänsten, sociala medier.

Under våren kommer samtliga stadsdelsförvaltningar att ha fått utbildning i programmet På Rätt Väg. Efter maj månad blir det möjligt att lägga in programmet som valbart i Plusportalen och föräldrar kan då anmäla sig själva till programmet.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Särskilt uttalande

Jan Jönsson (L) lämnade ett särskilt uttalande:

Vi välkomnar beskedet att samtliga stadsdelar snart kommer ha fått utbildning i programmet På Rätt Väg. Det är positivt att föräldrar snart själva kommer kunna ansöka om insatsen via stadens hemsida. Vi vill dock lyfta vikten av att samtliga stadsdelar också marknadsför insatsen för att informera vårdnadshavare om att den

finns att söka. Det är grundläggande för socialtjänstens likställighet att vilken stadsdel man bor i inte påverkar möjligheten att ta del av stödinsatser.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/248-3 Tjänsteutlåtande - Skrivelse angående insatsen På rätt väg
- SOF 2024/248-1 Skrivelse angående insatsen På rätt väg

§ 19**Skrivelse angående RSU-grupper**

Svar på skrivelse från Liberalerna gällande socialtjänstens samverkan med stadens RSU- och CSU-grupper.

SOF 2024/249

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen om RSU-grupper.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden har fått en skrivelse om socialtjänstens samverkan med RSU- och CSU-grupper för besvarande, skriven av Jan Jönsson (L). I skrivelsen efterfrågas svar på frågorna:

- Hur arbetar socialförvaltningen tillsammans med stadsdelsförvaltningarna och utbildningsförvaltningen för att få socialtjänsten i stadsdelsnämnderna att etablera nära samverkan kring elever i stadens RSU- och CSU-grupper?
- Hur utnyttjar socialtjänsten i stadsdelsnämnden tiden som elever är placerade i RSU- och CSU-grupp för att skaffa information till barnvårdsutredningar och ta fram gedigna insatslösningar för att förebygga framtida samhällsvård utanför det egna hemmet?

Förvaltningen instämmer med skrivelsen om att det är viktigt med en god och nära samverkan mellan skolan och socialtjänsten för en fungerande skolgång för barn och unga i behov av samordnat stöd. Socialförvaltningen arbetar omfattande och kontinuerligt tillsammans med stadsdelsförvaltningarna och utbildningsförvaltningen för en nära samverkan kring barn och ungas skolgång. Det är en högt prioriterad fråga för alla berörda. Samverkan specifikt kring elever i stadens RSU- och CSU-grupper, både under eventuell utredningsprocess och vid insatser, sker på samma sätt och utifrån samma principer som övrig samverkan.

Socialförvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen om RSU-grupper.

Särskilt uttalande

Jan Jönsson (L) lämnade ett särskilt uttalande:

Det är glädjande att det finns en omfattande och kontinuerlig samverkan med utbildningsnämnden och stadsdelarna gällande barn och ungas skolgång. Men vi delar inte bilden av att det inte skulle finnas några särskilda skäl till att säkerställa att

socialtjänsten har tät kontakt med stadens RSU- och CSU-grupper. Detta då det är en målgrupp som i mycket hög utsträckning har behov av andra stödinsatser i tillägg till anpassad undervisning.

Bakgrunden till skrivelsens frågeställningar är att det vid flertalet verksamhetsbesök framkommit att just kontakten med och uppföljningen från socialtjänsten brister på det här området. Vi anser därför att det finns goda skäl att närmare undersöka vad som kan förbättras för att samverkan mellan socialtjänst och skola ska fungera bättre för den här målgruppen.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/249-3 Tjänsteutlåtande - Skrivelse angående RSU-grupper
- SOF 2024/249-1 Skrivelse angående RSU-grupper

§ 20**Skrivelse angående de kraftigt ökande narkotikabeslagen i Sverige och dess påverkan på Stockholm**

Svar på skrivelse från Moderaterna.

SOF 2024/250

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

I en skrivelse från Moderaterna ställs sju frågor till socialförvaltningen om narkotikasituationen bland Stockholms ungdomar. Frågorna ställs med anledning av ökade narkotikabeslag i tullen under 2023. I ärendet besvarar förvaltningen frågorna som handlar om lokala variationer i droganvändning, vilka preparat som är vanliga bland unga, vilka insatser som erbjuds lokalt och centralt och hur avloppsmätningarna av narkotika används i arbetet mot narkotika.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Handlingar i ärendet

- SOF 2024/250-3 Tjänsteutlåtande - Skrivelse angående de kraftigt ökande narkotikabeslagen i Sverige och dess påverkan på Stockholm
- SOF 2024/250-1 Skrivelse angående de kraftigt ökande narkotikabeslagen i Sverige och dess påverkan på Stockholm

§ 21**Anmälningar för kännedom****Beslut**

Nämnden lägger anmälningarna till handlingarna.

Anmälda handlingar

- § 7 SHIS styrelse sammanträde 2024-02-28 - Årsredovisning för 2023
- Skrivelse gällande GAPF
- Revisionsberättelse 2023 från Stadsrevisionen för kännedom
- Expediering, Underlag för budget 2025 med inriktning för 2026 och 2027 (fleråringen) SHIS (1/3)
- Expediering av kommunfullmäktiges beslut 2024-04-22 § 17 - Inrätta kommunstyrelsens råd för nationella minoriteters rättigheter
- Expediering av kommunfullmäktiges beslut 2024-04-22 § 15 - Ändring av reglementen för vissa facknämnder och stadsdelsnämnder (1/2)
- Expediering av kommunfullmäktiges beslut 2024-04-22 § 21 - Förslag till riktlinjer för att motverka felaktiga utbetalningar inom personlig assistans (1/4)
- §16 den 6 maj 2024, Kommunfullmäktige Stockholms stads säkerhetsprogram (4/4)
- R1 Utl Stockholms stads säkerhetsprogram (3/4)
- Bilaga - Stockholms stads säkerhetsprogram (2/4)
- §13 den 6 maj 2024, Kommunfullmäktige Årsredovisning 2023 med uppföljning av budget för Stockholms stad (3/3)
- R1 Utl Årsredovisning 2023 med uppföljning av budget för Stockholms stad (2/3)
- Expediering av kommunfullmäktiges beslut 2024-05-06 § 14 - Revisionsberättelser över de kommunala nämndernas verksamhet för år 2023 jämte granskningsrapporter avseende bolagen samt beslut om ansvarsf

§ 22
Anmälan av protokoll och samverkan
SOF 2023/631

Beslut

Nämnden lägger anmälan av protokoll och samverkan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- SOF 2023/631-24 Protokoll från individutskottet 2024-04-23
- SOF 2023/631-26 Protokoll från förvaltningsgruppen 2024-05-15
- SOF 2023/631-27 Protokoll från funktionshinderrådet 2024-05-16

§ 23

Redovisning av delegeringsbeslut

Beslut

Inga delegationsbeslut anmälades till detta sammanträde.

§ 24
Övrigt

Beslut

Socialnämnden hade inga övriga frågor.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Jan Oskar, Jönsson	2024-05-23
Johan Alexander Emanuel, Ojanne	2024-05-23
Carl Magnus, Hillborg	2024-05-23